

debet te zijn. Veel jeugdboeken hebben m.i. nogal wat met triviale literatuur gemeen, en anderzijds worden er ook veel triviale teksten door jongeren verslonden : strips, Bob Evers-serie, Boeketreeks enz. Voor zover mij bekend zijn in Vlaanderen of Nederland nog geen uitvoerige onderzoeken gedaan naar oplagecijfers en lezerspubliek van triviale literatuur, in tegenstelling tot West-Duitsland. Daar verschijnen wekelijks ongeveer zes miljoen driestuiverromans (Heftromane), die voornamelijk verkocht worden in krante- en stationskiosken. Iedere roman (van de zes miljoen) heeft gemiddeld zes lezers. Van de leeftijdsgroep 16 jaar en ouder behoort 30 % tot de regelmatige lezers van deze romans. Dit percentage ligt nog hoger bij de jeugdige lezers (beneden de zestien jaar). M.i. verdienen zulke gegevens minstens evenveel aandacht als de vaak verouderde psychologische en sociologische onderzoeken die Rita Ghesquiere zo uitvoerig bespreekt. Over de didaktiek van het jeugdboek in de klas kan men in haar boek overigens weinig vinden.

Tot slot vestig ik er nog de aandacht op dat de bundel Receptie-onderzoek. Mogelijkheden en grenzen een belangwekkende bijdrage van R. Ghesquiere bevat over "Het historisch receptie-onderzoek van kinderliteratuur".

Jan Uyttendaele, Ringstraat 26, 9150 Grembergen.

HOE LEER JE LEVEN IN TAAL ?

Frans Daems, Jef Pepermans en Roger Roger : Leren leven in taal. Een moedertaal didaktiek. De Sikkel, Malle, 1982, 387 p., 820,- fr.

"Voor ons is de hoofddoelstelling van het moedertaalonderwijs dat het leerlingen kansen biedt te leren om intenser en effectiever te leven in taal. Wij zien taal niet meer als een technisch middel, maar als een allerbelangrijkste component in het menselijk handelen en in de beleving van de werkelijkheid". (Leren leven in taal p. 14).

Na de bekende moedertaal didaktieken van Griffioen & Damsma en van de Leidse Werkgroep verscheen onlangs de eerste Vlaamse tegenhanger van Fr. Daems, J. Pepermans en R. Roger. Gezien het reële verschil in onderwijssituatie boven en onder de Moerdijk is dat alvast geen overbodige luxe, hebben de auteurs terecht gemeend.

In een 10 blz-lange inleiding omlijnen ze doelgroep (aankomende leerkrachten en leerkrachten in functie van het secundair onderwijs), doelstellingen en structuur van hun betoog. Tevens wordt het allesoverheersende principe van de normale functionaliteit (leerlinggericht onderwijs) benadrukt.

Hoofdstuk 2 is volledig gewijd aan een uitvoerige verklaring van de

aan "Leren leven in taal" ten grondslag liggende visie op moedertaal en moedertaalonderwijs. Uitgangspunt wordt de functiebeschrijving van taal (taalgebruik), aangevuld met uitweidingen over taalbeschouwing en taalvisie. De schooltaal/thuistaal-problematiek wordt vanuit de Vlaamse situatie benaderd in hoofdstuk 3. Deze beide hoofdstukken - bij wijlen eerder zware lectuur met uiteraard meer dan eens filosoferende inslag - vormen de theoretische basis van het werk, waarnaar in het meer praktisch gerichte vervolg voortdurend verwezen wordt, zowel expliciet als impliciet.

Het praktijkgedeelte omvat de hoofdstukken 4 tot en met 12. In elk hoofdstuk komt naast theoretische achtergrondinformatie veel direct bruikbaar materiaal aan bod : suggesties inzake werkvormen, kant-en-klare lessenschema's, beschouwingen i.v.m. evaluatie, praktische tips inzake het omgaan met inspectievoorschriften en leerplannen, e.d.m. Bovendien wordt elk hoofdstuk afgesloten met een uitgebreide bibliografie, die vaak dezelfde theorie/praktijk-opsplitsing vertoont. Op de gemelde filosofische uitweidingen na is het werk eerder licht van toon, duidelijk en helder. De vakterminologie, waarmee overigens kies omgesprongen wordt, bereidt de doelgroep waarnaar de auteurs zich richten waarschijnlijk geen problemen.

De negatieve kritiek op het boek kan beperkt blijven tot slechts één punt nl. de indeling van het praktische blok (hoofdstukken 4/12). Men kan zich bijvoorbeeld afvragen welk nut het uiteenrafelen van de vaardigheid lezen over liefst vijf hoofdstukken wel hebben mag ; waarom zakelijk schrijven in een apart hoofdstuk en creatief schrijven onder de noemer creativiteit behandeld wordt ; hoe je dramatische werkvormen terugvindt in het mammoethoofdstuk luisteren en praten. Daardoor wordt het boek minder overzichtelijk voor lezers die er niet mee vertrouwd zijn, te meer omdat de inhoudstafels telkens vóór elk hoofdstuk werden afgedrukt.

Buiten die niet zo gelukkige indeling valt er alleen maar veel positiefs te melden. Wat meer bepaald de lesgever van alledag het aangenaamst zal treffen, is de pretentieloze praktische bruikbaarheid en de hoge mate van realiteitszin van Leren leven in taal, in tegenstelling tot zijn vaak idealistische, min of meer schoolwereldvreemde soortgenoten.

Een moedertaaldidaktiek mag niet in de eerste plaats een alibi zijn voor een professorale happy few om zich uit te leven in het formuleren van ingewikkelde beschouwingen inzake taalwetenschap en didaktische theorieën. Ze moet zich veeleer op een verstaanbare wijze richten tot wie aan moedertaaldidaktiek doet, om hem te helpen in de dagelijkse praktijk. Dat "Leren leven in taal" hierin slaagt, kan mee te wijten zijn aan het feit dat twee van de drie auteurs zelf voor de klas staan en dat zij bovendien alle drie sedert 1976 de studenten vakdidaktiek Nederlands aan de UIA op een intense manier voorbereiden op en assisteren bij hun proeflessen. Die ervaring heeft hun veel geleerd en hopelijk kunnen zij op hun beurt velen leren leven in taal.

Wouter Brandt, Romeinse put 50, 2520 Edegem.